

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Baas in eigen brein. 'Antipsychiatrie' in Nederland, 1965-1985

Blok, G.

Publication date
2004

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Blok, G. (2004). *Baas in eigen brein. 'Antipsychiatrie' in Nederland, 1965-1985*. [Thesis, fully internal, Universiteit van Amsterdam]. Uitgeverij Nieuwezijds.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, P.O. Box 19185, 1000 GD Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

In de jaren zeventig werd de klinische psychiatrie overspoeld door kritiek. Het 'medisch model' en de inrichtingspsychiatrie werden verworpen. Psychiaters heetten 'beulsknechten van de bourgeoisie', omdat ze onaangepaste mensen opsloten en niet inzagen dat een psychische crisis ook een doorbraak kon zijn, een weg naar persoonlijke groei. Er zat 'zin in de waanzin': de schijnbare gekte was een vorm van protest tegen de onderdrukking van het 'ware zelf' door ouders en samenleving.

De term 'antipsychiatrie', de gangbare benaming voor deze kritische golf, is ongelukkig gekozen, betoogt historica Gemma Blok. Veel critici wilden de psychiatrische hulpverlening niet afschaffen, maar verbeteren en zelfs intensiveren. Ze waren bezielde door een sterke genezingsdrang. Blok beschrijft hoe de kritische psychiatrie in Nederland rond 1970 een culturele rage werd. Met name Jan Foudraine (*Wie is van hout...*) en de LSD-profeet Ronald Laing waren razend populair.

Hun ideeën ontvingen bijval van collega-psychiaters, verpleegkundigen, psychologen en zelfs de rijksoverheid, omdat ze pasten bij een reeds bestaande drang tot hervorming van cultuur én psychiatrie. Een beschrijving van de opnameafdeling Conolly van pZ Brinkgreven (1969-1979) dient als illustratieve casus. Begin jaren tachtig ebde de kritische beweging weg, na radicale acties tegen de biologische psychiatrie en de roep om afbraak van de psychiatrische inrichtingen, onder het motto: 'vrijheid is therapeutisch'. In een epiloog gaat Blok in op wat er resteert van de kritische psychiatrie in de huidige psychiatrische praktijk.

NUR 875/680

ISBN 90 5712 173 5

UITGEVERIJ NIEUWEZIJD

